

ЕСТЕТИЗИРАНЕ НА ЦЕЛИ ПРОТЕЗИ

Д. Славчев, Б. Павлов, Г. Тодоров, В. Дошев
Катедра протетична стоматология,
Стоматологичен факултет,
Медицински университет - Пловдив

AESTHETIZING OF COMPLETE DENTURES

Dr. D. Slavchev, B. Pavlov, G. Todorov, V. Doshev
Department of Prosthetic dentistry
Faculty of Dentistry
Medical University - Plovdiv,

At today's stage of development of dental practice, one shade of pink for all dentures is no longer acceptable. A high quality aesthetic restoration with complete dentures requires a colour scheme for the denture basis.

The physiological pigmentation caused by the melanin-containing cells is a common phenomenon with gingival tissues. In order to achieve a more precise and correct reproduction of colour nuances, it is necessary to develop a colour scheme with different shades of pink, used for choosing of material for dentures basis, which most precisely corresponds to the tissue colour of each patient.

A key moment in the aesthetizing process of complete dentures is the dentures wax moulding.

Moulding of interdental papillae:

They can be simulated with a normal shape, atrophic, hyperatrophic, oedemic, depending on the aesthetic appearance we aim to achieve.

Moulding of marginal gingiva:

The vestibular surface of the tooth and the wax have to form an obtuse angle of 100°-110°.

Moulding of convexities, where tooth roots are projected - jуга veolaria

The biggest convexity is for the canine, second biggest for the central incisor and the smallest is for the lateral incisor and the first premolar.

Key words: complete dentures, physiological pigmentation, aesthetizing process

Един нюанс на розовия цвят за всички протези на съвременния етап вече е неприемлив. Качественото естетично възстановяване с цели протези изисква наличието на разцветка за протезния баланс.

Видимите меки тъкани, възстановени от протезния базис включват:

- не прикрепената (маргинална) гингива;
- прикрепена гингива;

- интерденталните папили;
- алвеоларната мукоза.

Гореизброените елементи при здрави индивиди се описват като бледорозови, но този цвят има многобройни нюанси.

Физиологичната пигментация причинена от меланин съдържащите клетки е общо явление при гингивалните тъкани на представителите с естествено по-тъмен цвят на кожата (1).

Когато се налага, върху видимите участъци на целите протези да се възпроизведат индивидуалните пигментирани зони, се изработва схема по Bennett (2; 4), на която се дават указания на зъботехника.

За по-точно и вярно възпроизвеждане на цветови нюанси е нужно да бъде изработена разцветка с различни оттенъци на розовия цвят. За целта могат да се използват разцветки, като зъбите са заменени с пластмасови мостри с цветовете за пластмаса и цветовете за възпроизвеждане на индивидуалната пигментация.

Разцветката на меките тъкани се използва за избор на материал за протезен базис, който е най-точен на тъканите на всеки пациент.

Важен момент в процеса на естетизирането на целите протези е моделирането на протезата, когато е на восък.

Моделиране на интерденталните папили:

- могат да се симулират с нормална форма, атрофични, хипертрофични, оточни, в зависимост от естетичния облик, който целим да постигнем.

Най-добре е интерденталното разстояние при протезите да бъде запълнено, като по този начин се избягва опасността от запълването с хранителни остатъци и натрупването на зъбен камък (3, 4).

При моделажът на маргиналната гингива е необходимо вестибуларната повърхност на зъба и восъкът да сключват ъгъл от $100 \pm 110^\circ$.

Моделиране на изпъкналостите, където се проектират корените на зъбите:

- jуга alveolaria – Най-голяма е изпъкналостта на кучешкият зъб, на второ място централният резец, а най-слабо на страничния резец и първият премолар.

Оформени по този начин - jуга alveolaria – поддържат мускулите на устните. На долната протеза тези елементи са по-слабо изразени.

Гравирането на зоните представляващи прикрепената гингива могат да се реализират по различен начин, но за предпочитане е методът на восъчно разпрашаване. Върху изкуствените зъби и маргиналната гингива се поставя маскираща лента (тиксо, лейкопласт). Същата маскираща лента се поставя върху алвеоларната мукоза, оставяща ивица от прикрепената гингива свободна. Разтопява се восък на върха на моделажен шпатул, който се издухва към восъчния моделаж. Резултатът е естествено изглеждащ, позитивно гавиран с малки точки. Ако тази структура ще се запазва и след полимеризирането, е необходимо особено внимание при почистването и полирането на протезите.

Когато искаме да постигнем различно оцветяване на меките тъкани, можем да процедираме по два начина (5):

I. След изплавяването на восъка от кюветата, в различни зони се поставят различна по нюанс розова пластмаса. Постига се добър ефект на нюансиране, но методът крие и риск от нежелано примесване.

II. Вторият начин е за предпочитане. Цветовото характеризиране може да се извърши от стоматолога или зъботехника.

За целта са нужни:*

1. Схема за оцветяването на протезата.
2. Разцветка за меки тъкани.
3. Четка.
4. Бои за акрилови пластмаси или модификатори с разнообразни цветове – червено, кафяво, черно.
5. Апарат за хидропневмополимеризация.

След като протезата се полимеризира в съответните цветове, тя се почиства и заглажда без да се полира. Оцветяването се извършва на този етап, като се следва следния протокол:

1. Поставя се мономер и различни цветни прахове в стъклени панички.
2. Повърхностите, които ще се оцветяват, се намазват с мономер.
3. С помощта на четката се нанасят различните цветове върху зоните за оцветяване.

Особеното при този метод на работа е поддържането на цветовете влажни, за да бъдат предпазени от кристализиране. Боите за акрилови пластмаси се полимеризират според инструкциите на производителя (хидропневмополимеризация, фотополимеризация).

Прилаганите днес техники, рядко препоръчват повърхностно оцветяване на завършените протези със самополимеризиращи бои за акрилови пластмаси. Това се дължи на неустойчивостта на цвета и липсата на абразоустойчивост. Когато цветовете се прилагат преди полимеризацията има един голям недостатък. При почистването и полирането може да се наложи изпиляване в даден участък, след което възстановяването е много трудно или почти невъзможно.

По-големи възможности за оцветяване на готовите протези и повишаване на абразоустойчивостта могат да се постигнат с безцветни с фотополимерни покрития. Те от своя страна обезпечават висока политура, която прави излишно полирането на протезата (6).

Прилага се следната техника:

1. В зоните на оцветяване не полираната протеза се минава с финна шкуртка или на пясъкоструйник. Почистват се с детергентен разтвор и се подсушава с въздух.
2. Използваме мека чиста четка. Покритието се нанася на тънък слой в една посока, за да се избегне образуването на мехурчета, полимеризират се в лабораторен бокс за фотополимеризация според инструкциите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

На настоящият етап оцветяването на сменяеми протези не намира широко приложение. С използването на гореописаните техники могат да се постигнат добри естетични резултати. По този начин се задоволяват изискванията на пациента.

Описаните техники предлагаме като метод на избор при лечение със сменяеми протезни конструкции.

* Robert A. Strohaber. DDS MSc. MOSC College of dental Medicinæ. Charlston S.C.

ЛИТЕРАТУРА

1. Dummett C.O. Normal variations in the clinical appearance of the gingivæ. J. P. M. - 1963, 18:4-10.
2. Bennett C.C. Characterized immediate dentures. J.P.D. - 1961, 11: 648,56.
3. Мирчев Ефтим. Тотална протеза претклинника. НИП, Студентски збор, Скопје, 2001, 116.
4. Гугувчески Л. Н., Дејаноски К, Велески Д. Клиника на тоталното протезиране. EIN. SOF, Скопје, 2003, 507-15.
5. Zimmerman D.E., Pomeranz J.M., Sanfacon D.E., Berger A.W. Denture esthetics (III) Denture Base color. Quintessence Internat., 1982;7:747-58.
6. Szabo G., Stafford G. D., Huggett R. Some mechanical properties of denture base polymers treated. With an ultraviolet-activated coating material. J. Dent. Mat., 1987; 15:256-265.